

ਬ ਫ਼ੈਸਟਿਵਲ ਠੀ ਚਾਨੜ

14/09/2023 - 18/11/2023

ਬ ਇਨਡਰ ਠਿ ਚਰੋਘਰ

14 September - 18 November 2023
CBK Zuidoost Amsterdam

Inhoudsopgave | Index

• Curatorial Statement	4
• Kunstenaars Artists	
- Anima Jhagroe-Ruissen	10
- Farah Rahman	12
- Kama La Mackerel	14
- Kevita Junior	18
- Nazrina Rodjan	20
- Pravini Baboeram	23
- Renluka Maharaj	26
- Ruby Joemai	28
- Sarojini Lewis	30
- UMAD	32
• Colofon Colophon	36

A Sense of Brown

Curatorial Statement

Devika Chotoe

Context

Het is het jaar 2023. Honderdvijftig jaar geleden arriveerde het schip met de eerste lading Indiase contractarbeiders in Suriname. Deze geschiedenis is verweven met het Nederlandse koloniale project dat ertoe heeft geleid dat er momenteel verschillende generaties Hindostanen in Nederland wonen. Volgens de auteurs Jaswina Elahi en Ruben Gowricharn heeft de Hindostaanse groep het gevoel dat hun geschiedenis en erfenis ondervertegenwoordigd zijn in het dominante discours rond kolonialisme in Nederland en in maatschappelijk zichtbare posities als de media en de politiek.¹ Als de curator van deze tentoonstelling én als onderdeel van deze gemeenschap voeg ik hieraan toe: en op het gebied van de hedendaagse kunst.

Een idee van *noch hier noch daar* lijkt ons, de Hindostaanse gemeenschap, te achtervolgen. Dit resulteert in het zweven in een liminale ruimte; waarin je je verhoudt tot verschillende gemeenschappen op basis van gedeelde ervaringen van leed, gedeelde culturele referenties en gedeelde geografische wortels, maar tegelijkertijd nooit volledig tot de dominante groep behoort. Het gevolg hiervan is dat de gemeenschap op meerdere subtiele manieren onzichtbaar wordt gemaakt. En in het jaar waarin we ook de afschaffing van de slavernij in Suriname en de Caribische delen van het Nederlandse Koninkrijk herdenken, neigt het herinneren van de koloniale erfenis van Nederland en de huidige weerklank ervan gemakkelijk naar een binair gesprek: zwart-wit denken en Zwart versus Wit discours. Het systeem van contractarbeid is begonnen na de afschaffing van de slavernij, als een nieuwe vorm binnen hetzelfde koloniale regime. De mechanismen hiervan hebben hun sporen achtergelaten binnen de huidige gemeenschappen die tot deze diaspora behoren. Hierdoor is er ook op het gebied van de zichtbaarheid en emancipatie van niet-zwarte etnische gemeenschappen nog veel werk aan de winkel.

De noties Wit(heid) en Zwart(heid) zijn uitgebreid vanuit verschillende velden en praktijken beschreven en begrepen, maar wat deze begrippen gemeen hebben is dat ze zowel verwijzen naar een gevoel van geografische locatie als

Context

The year is 2023. It is 150 years since the first ship of Indian indentured labourers arrived in Suriname. It is a history intertwined with the Dutch colonial project resulting in generations of Indo-Surinamese people currently living in the Netherlands. According to authors Jaswina Elahi and Ruben Gowricharn, the Indo-Surinamese community feels that their history and legacies are underrepresented in dominant discourse around colonialism in the Netherlands and in visible positions in society like media and politics.¹ As the curator of this exhibition positioning myself as part of this community I am adding to this: and the field of contemporary arts.

A notion of *neither here nor there* seems to haunt us, the Indo-Surinamese people. This results in hovering in a liminal space where one relates to different communities based on shared experiences of harm, shared cultural references and shared geographical roots, but simultaneously never fully belonging to the dominant group anywhere. As a consequence, we are being rendered invisible in multiple subtle ways. As this is the year in which we also commemorate the abolishment of slavery in Suriname and the Caribbean parts of the Dutch Kingdom, remembering the colonial legacy of the Netherlands and its current reverberation easily tends to become a binary conversation: black-and-white thinking and Black versus White discourse. The system of indentured labour migration started after the abolishment of slavery, as a new format in the same colonial system. Its mechanisms have left their marks on the present-day communities belonging to this diaspora. So there is still a lot of work to do regarding the visibility and emancipation of non-black ethnic groups in the context of the Netherlands.

Extensive language and practices have been developed to describe and understand the notions of White(ness) and Black(ness) from within different fields, but what these notions have in common is that they refer to a sense of geographic location as well as culture, identity, politics, history and aesthetics. I'm interested in opening up a third space for those communities, practises and

¹ Elahi en Gowricharn, Ongezien, Ongehoord, 1.

naar cultuur, identiteit, politiek, geschiedenis en esthetiek. Ik ben geïnteresseerd in het openen van een derde ruimte voor de gemeenschappen, praktijken en plekken die hoogstwaarschijnlijk kruisbestoven zijn met Zwartheid en Witheid, maar in geen van beide categorieën kunnen worden geplaatst. Ik ben op zoek naar een vocabulaire die de etnisch-culturele identiteit kan omvatten van de groep die ik adresseer - de nazaten van de Indiase contractarbeiders - en tegelijkertijd een veelheid aan politiek en poëtica kan huisvesten die verder gaan dan alleen de reductie tot deze culturele identiteit. Deze tentoonstelling is dan ook een oefening in wat het betekent om samen verschillend te zijn. Terwijl je je een weg baant door de tentoonstelling, leidt het zintuig je tussen 'Het poreuze zelf en de wereld. Zintuig en zintuigen zijn de manier waarop we innerlijke werelden ervaren, kennen en in verband brengen met buitenwerelden. Hoe we het *zelf* in verband brengen met de ander'²

Vandaar: *A Sense of Brown*. (een gewaarwording/gevoel van bruin)

'Bruin Affect'

'Het onderzoek dat ik hier doe, suggereert dat we de notie van etniciteit als een vaststaand iets (iets wat mensen zijn) achter ons laten en het in plaats daarvan als performatief opvatten (wat mensen doen), waardoor we het een nieuw leven inblazen en we een genuanceerd begrip van etniciteit krijgen... In plaats van naar raciale of etnische verschillen als puur cultureel te kijken, probeer ik te beschrijven hoe ze kunnen worden begrepen als affectieve verschillen, dat wil zeggen de manieren waarop verschillende historisch samenhangende groepen zich anders voelen en anders door de materiële wereld navigeren op basis van hun eigen emotionele register.'³

In navolging van het werk van academicus José Esteban Muñoz wil deze tentoonstelling het emotionele register van Bruine kunstenaars laten weerklinken. Als afstammelingen van contractarbeiders laten de kunstenaars zien hoe hun artistieke praktijk is gevormd door culturele referenties afkomstig uit meerdere continenten. De rode – of eigenlijk bruine – draad door de tentoonstelling is de affectieve ontmoeting met archiefmateriaal in relatie tot het fysieke lichaam. Het begrip archief in deze tentoonstelling wordt breed begrepen en geïmplementeerd, variërend van foto's en documenten tot natuurlijk materiaal, sonische archieven en een notie van het lichaam als archief.

places that might have been cross-pollinated by whiteness and blackness, but don't fully fit these categories. I would like to find vocabulary to address the ethno-cultural identity of the group I am centering, which are the descendants of Indian indentured labourers, while also hosting a multiplicity of politics and poetics that move beyond the reduction to this cultural identity only. This exhibition is therefore a practice of what it means to be together-in-difference. Making your way through the exhibition, one's sense is functioning as 'A conduit between a porous self and the world. Sense and the senses are how we experience, know and relate interior to exterior worlds, the self to others.'²

Hence, *A Sense of Brown*.

'Brown Affect'

'The inquiry I am undertaking here suggests that we move beyond notions of ethnicity as fixed (something that people are) and instead understand it as performative (what people do), providing a reinvigorated and nuanced understanding of ethnicity... In lieu of viewing racial or ethnic difference as solely cultural, I aim to describe how they can be understood as affective difference(s), that is, the ways in which various historically coherent groups feel differently and navigate the material world on a different emotional register.'³

Following the work of critical thinker José Esteban Muñoz and his inquiry, this exhibition aims to resonate the emotional register of Brown artists. As descendants of indentured labourers, they show how their artistic praxis has been shaped through cultural references derived from multiple continents. The red - or actually brown - thread throughout the exhibition is the affective encounter with archival material in relation to the corporeal body. The notion of archive in this exhibition is broadly understood and implemented, ranging from photographs and documents to natural material, sonic archives, and an understanding of the body as archive.

Why *Brown*? Muñoz writes:

'Brown, it is important to mention, is not strictly the shared experience of harm between people and things; it is also the potential for the refusal and resistance to that often-systemic harm. Brownness is a kind of uncanny

² Muñoz, *The Sense of Brown*, xii.

³ Muñoz, p. 12.

Waarom Bruin? Muñoz schrijft over de notie van bruin:

'Bruin, het is belangrijk om te vermelden, is niet strikt de gedeelde ervaring van leed tussen mensen en dingen; het is ook het potentieel voor de weigering en weerstand tegen die vaak systemische schade. Bruinheid is een soort enigmatische volharding binnen de geconditioneerde omstandigheden van wat mogelijk is.'⁴

De kunstenaars in deze tentoonstelling hebben elk persoonlijke strategieën geïmplementeerd waarmee ze dominante modaliteiten afwijzen. Op deze manier vinden ze het individuele/collectieve zelf opnieuw uit en kunnen ze genezen van patriarchale en koloniale wonden. Er zijn directe strategieën zoals het stellen van vragen aan het publiek en de uitnodiging om notities achter te laten, tot subtiele gebaren als het gebruik van specifieke verf en de grootte van het doek, waardoor je wordt uitgenodigd om dichterbij het werk te komen of er juist van weg te stappen. Elk kunstwerk behelst een propositie om je lichaam en je zintuigen op specifieke manieren te activeren, zodat er een moment van contact en 'samenzijn-in-verschil' met de voorgestelde wereldbeelden van de kunstenaars teweeg wordt gebracht.

Dekoloniale esthese

In het veld van kunsttheorie is de notie van een dekoloniale esthese in het leven geroepen om kritiek te leveren op (wit)westerse esthetiek en de koloniale blik die aanwezig is in esthetica. Esthese heeft betrekking op de persoonlijke gewaarwording, waardoor binnen- en buitenwereld samenkomen, terwijl esthetiek de focus legt op het object van aanschouwing. Laatstgenoemde draagt bij tot de instandhouding van dualisme door een sterk onderscheid te maken tussen object en subject, wat kenmerkend is voor het westers gedachtegoed en staat van zijn. In de meeste niet-westerse epistemologie is dit binaire onderscheid er namelijk niet en wordt er veel meer gedacht vanuit verbondenheid tussen aanschouwer en hetgeen aanschouwd wordt. Dekoloniaal denker Walter Dignolo beargumenteert dat de theorie van filosoof Immanuel Kant, waarin Kant esthetiek beschouwt als een manifest van schoonheid conform Europese standaarden, tot een devaluatie van andere zintuigelijke ervaringen heeft geleid en de Eurocentrische blik als universaliteit de wereld in heeft geprojecteerd door esthetiek als vaartuig te gebruiken.⁵ Volgens denker Rolando Vázquez kan een dekoloniale esthese bijdragen aan

persistence in the face of distressed conditions of possibility.'⁴

The artists in this exhibition have each implemented personal strategies of refusing dominant modalities in order to reinvent the individual/collective self and heal from patriarchal and colonial wounds. Direct strategies like posing questions to the audience and invitations to leave notes to subtle gestures like the use of specific paint and the size of the canvas, inviting you to step closer or to step away from the work. Every piece holds a proposition to actively use your body and your senses in specific ways to facilitate a moment of contact and a being together-in-difference with the worldviews that the artists propose.

Decolonial Aesthetics

In the field of art theory, the notion of a decolonial aesthetics has been invoked to critique (white) Western aesthetics and the colonial gaze present in aesthetics. Aesthetics emphasises personal perception, resulting in an amalgamation of the inner and outer world, while aesthetics focuses on the object of perception. The latter contributes to the maintenance of dualism by making a strong distinction between object and subject, which is characteristic of Western thought and state of being. In most non-Western epistemology, this binary distinction is not there, and thinking is much more based on the connection between the observer and the observed. Decolonial thinker Walter Dignolo argues that philosopher Immanuel Kant's theory, in which Kant views aesthetics as a manifestation of beauty conforming to European standards, led to a devaluation of other sensory experiences and projected the Eurocentric gaze as universality into the world by using aesthetics as a tool.⁵

According to thinker Rolando Vázquez, a decolonial aesthetics can contribute to undermining Western aesthetics and the power structures that this notion encompasses. By decolonizing all the sensations our body responds to, both from culture and nature, we can get a better grip on the practice of perception instead of keeping the focus on objects and what they represent.⁶ The invitation of this exhibition is to acknowledge both: the realm of representation as well as validating the physical, mental and emotional responses in your body and the possible messages they may carry. How do you hold space for these emerging sensations?

⁴ Muñoz, p. 4.

⁵ Dignolo & Vázquez, "Decolonial Aesthetics: Colonial Wounds/Decolonial Healings."

het ondermijnen van westerse esthetiek en de machtsstructuren die deze notie omvat. Door het dekoloniseren van de regulering van alle sensaties waarop ons lichaam reageert, zowel vanuit cultuur als vanuit natuur, kan er meer grip worden gekregen op de praktijk van perceptie in plaats van de focus te behouden op objecten en wat zij representeren.⁶ De uitnodiging in deze tentoonstelling is om beide te erkennen: het domein van representatie en het valideren van de fysieke, mentale en emotionele reacties die geactiveerd kunnen worden in je lichaam en de mogelijke boodschappen die ze met zich meebrengen. Hoe geef je ruimte aan deze opkomende sensaties?

Hoe zou een dekoloniale curatoriale praktijk eruitzien als deze daadwerkelijk in de praktijk wordt gebracht? Curator en onderzoeker Ivan Muñiz-Reed beantwoordt deze vraag als volgt: 'Een dekoloniale curatoriale praktijk zou pleiten voor een epistemische ongehoorzaamheid, waarbij Eurocentrische discoursen en categorieën worden vervangen door of aangevuld met alternatieve perspectieven.'⁷

A Sense of Brown biedt enige 'epistemische ongehoorzaamheid' en alternatieve perspectieven aan het Eurocentrische/Nederlandse discours, ondanks dat de meeste kunstenaars in Nederland gevestigd zijn. Of misschien is het juist deze ervaring van het leven in Nederland – en in het Mondiale Noorden in bredere zin – als Bruine kunstenaars, als afstammelingen van Indiase contractarbeiders, die het noodzakelijk maakt om epistemologisch ongehoorzaam te zijn en pittige perspectieven te bieden vanuit de aloude oceanische wervelingen in ons DNA. Perspectieven die zich op de periferieën van het collectieve geheugen bevinden en bijna op het punt staan om te tuimelen in het gat der vergetelheid. Gelukkig hebben we het waarnemende lichaam: om te blijven herinneren en elkaar te attenderen op wie we waren en wie we zullen moeten worden.

What would a decolonial curatorial practice look like when actually put to practice? Writer Ivan Muñiz-Reed's answers: "A decolonial curatorial practice would advocate for an epistemic disobedience, replacing or complementing Eurocentric discourses and categories with alternative perspectives"⁷

A Sense of Brown offers some "epistemic disobedience" and alternative perspectives to Eurocentric/Dutch discourse, despite of most of the artists being Dutch residents. Or perhaps, it is exactly because of this experience of living in the Netherlands - and in the Global North more broadly - as Brown artists, as descendants of Indian indentured labourers, that makes it necessary to be epistemologically disobedient and offer salty perspectives from the ancient oceanic swirls of our DNA. Perspectives that dwell at the margins of collective memory, not far from tipping over, into the void of oblivion. Luckily, we have the sensing body to remember and remind each other of who we were and who we will have to become.

6 Vázquez, *Vistas of Modernity*, 14.

7 Muñiz-Reed, 'Thoughts on Curatorial Practices in the Decolonial Turn'

Over Devika Chotoe

Devika Chotoe (zij/hen) is een performance kunstenaar, choreografe, curator en schrijfster. Devika's artistieke en culturele praktijken zijn voor haar een oefening in het belichamen van (sociale) verandering en het initiëren van processen waarin huidige machtsstructuren worden ontmanteld en alternatieve werelden worden gecreëerd. Werelden waarin verbinding tussen verschillende tijden, plekken en gemeenschappen centraal staat en de saamhorigheid tussen mens en voorbij-menselijke entiteiten gevierd wordt.

Bronvermelding

Elahi, Jaswina & Gowricharn, Ruben, *Ongezien, Ongehoord: Hindostanen in de Nederlandse Koloniale Geschiedenis*. Zuthpen: Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, 2023.

Mignolo, Walter & Vázquez, Rolando, "Decolonial Aesthesis: Colonial Wounds/Decolonial Healings," Social Text, geraadpleegd 2 september, 2023, Decolonial AestheSis: Colonial Wounds/Decolonial Healings – Social Text (socialtextjournal.org).

Muñiz-Reed, Ivan. "Thoughts on Curatorial Practices in the Decolonial Turn," On-Curating, geraadpleegd 2 september 2023, Thoughts on Curatorial Practices in the Decolonial Turn - ONCURATING (on-curating.org).

Muñoz, José Esteban, *The Sense of Brown*. Durham: Duke University Press, 2020.

Vázquez, Rolando, *Vistas of Modernity: decolonial aesthetics and the end of the contemporary*. Prinsenbeek: Jap Sam Books, 2020.

About Devika Chotoe

Devika Chotoe (She/They) is a performance artist, choreographer, curator and writer. Devika's artistic and cultural praxis researches processes of transformation in order to embody (social) change and contribute to self and collective empowerment. Her praxis is catered to the initiation of processes that undermine hegemonic technologies to invoke alternative worldviews. Worldviews that center connection between different times, spaces and communities and that celebrate unity between human and beyond-human entities.

Bibliography

Elahi, Jaswina & Gowricharn, Ruben, *Ongezien, Ongehoord: Hindostanen in de Nederlandse Koloniale Geschiedenis*. Zuthpen: Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, 2023.

Mignolo, Walter & Vázquez, Rolando, "Decolonial Aesthesis: Colonial Wounds/Decolonial Healings," Social Text, geraadpleegd 2 september, 2023, Decolonial AestheSis: Colonial Wounds/Decolonial Healings – Social Text (socialtextjournal.org).

Muñiz-Reed, Ivan. "Thoughts on Curatorial Practices in the Decolonial Turn," On-Curating, geraadpleegd 2 september 2023, Thoughts on Curatorial Practices in the Decolonial Turn - ONCURATING (on-curating.org).

Muñoz, José Esteban, *The Sense of Brown*. Durham: Duke University Press, 2020.

Anima Jhagroe-Ruissen

Anima Jhagroe-Ruissen identificeert zichzelf als Social Activist (Kunst + Activisme). Belangrijke elementen in haar werk zijn collectieve, intersectionele benaderingen, dekoloniseren, materialiteit en haar ervaringen als mixi tussen een Surinaams-Hindostaanse moeder uit Paramaribo en een Zeeuwse vader uit Wemeldinge. Met Henna en Dans creëert ze in gezamenlijkheid ruimtes van verzet in de strijd voor sociale rechtvaardigheid voor Vrouwen van Kleur. Tegelijkertijd verkent ze verbeelding van ons lichaam, materiele omgeving en sociale realiteiten die verder gaan dan kapitalisme en kolonialisme. Jhagroe-Ruissen ziet Henna als haar lerares. Henna nodigt ons uit te herrelateren met Aarde, elkaar en onze voorouders. Het heeft een transformatieve kracht dat ons doet liefhebben, helen en zorgdragen. Henna kan ervoor zorgen dat we weer in verbinding komen met ons spiritueel zelf. Ook al zijn onze families ongewild verdeeld over de hele wereld, we zijn altijd met elkaar verbonden geweest. En dat voelen we, via de lessen van henna.

Anima Jhagroe-Ruissen identifies herself as a Social Activist (= Art + Activism). Important elements in her work are communal, intersectional and decolonial approaches, materiality and her life experiences as a mixi from a Surinamese-Hindustani mother from Paramaribo and Zeeuwse father from Wemeldinge. Through Henna and Dance she creates spaces of resistance and togetherness to pursue social justice for Woman of Colour. At the same time she also explores imaginaries of our bodies, material environments, and social realities that go beyond capitalism and colonialism. Jhagroe-Ruissen considers Henna as her teacher. Henna invites us to re-relate to Earth, each other and our ancestors. It has a transformative power that makes us love, heal and care for each other. Henna can make us reconnect with the spiritual being that we are. Even though our families are scattered all over the world, we have always been connected. And we can sense that, through the teachings of henna.

We Have Always Been Connected

Dit is een hennacanvas dat blijft veranderen. De henna's op dit doek zijn afkomstig van collectieve heling- en herdenkingsrituelen. Ze dragen hun verhalen, vragen en gevoelens met zich mee. Elke keer als een hennaritueel wordt uitgevoerd, wordt dezelfde henna aan het doek toegevoegd. Daardoor zijn er verschillende soorten henna uit verschillende jaren en contexten met elkaar gemengd. Hiermee worden wij, Aarde en voorouders met elkaar verbonden. Henna leert ons over onze transformatieve kracht. Een kracht die kan zorgen voor collectieve bevrijding, het leven van de Aarde en elkaar. Dat doet ze in haar vele vormen: als zaadje, plant, poeder, pasta, korst en afdruk.

Op dit canvas zijn tot nu toe de henna's verwerkt van de volgende rituelen en performances:

- Dekoloniaal collectief CTRL+ALT+IDENTITY
- Herdenking van het Nederlandse koloniale verleden door 3 Mei, Een Liefdevol Verzoek
- Herdenkingsmars 150 jaar Hindostaanse Immigratie door Sarnamihuis
- Keti Koti dialogotafels tussen Afro-Surinamers en Hindostanen.

An ever changing henna canvas. The henna's applied on this canvas come from collective rituals of healing and remembrance. They carry stories, questions and feelings. Every time a ritual is performed, henna is added to the canvas. With every ritual a different kind of henna is used, connecting us to, Earth and ancestors. Henna teaches us about our transformative power for collective liberation. She teaches us about care, life of Earth and each other, through her many forms: as a seed, plant, powder, paste, crust and stain.

The henna's used (till now) in this canvas come from:

- Decolonial Art collective CTRL+ALT+IDENTITY
- Memorials of the Dutch colonial past by 3 Mei, Een Liefdevol Verzoek
- Commemoration of the woman-led march initiated by Sarnamihuis: 150 jaar Hindostaanse Immigratie
- Keti Koti dialogue tables between Afro-Surinamese and Indo-Surinamese people.

We Have Always Been Connected

Henna op canvas | Henna on canvas
90cm x 120cm
2021 – voortdurend | still in process

Farah Rahman

Farah Rahman is een multidisciplinaire kunstenaar. Ze behaalde haar bachelordiploma Audiovisual Design aan de Willem de Kooning Academie in Rotterdam. In 2022 behaalde zij haar master ArtScience aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten (KABK) en het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Rahmans artistieke onderzoekspraktijk is vergelijkbaar met het werk van etnobotanisten, die volkeren en culturen analyseren door middel van veldonderzoek. Ze streeft ernaar een verscheidenheid aan mediatechnologieën te gebruiken als onderzoeksinstrumenten en creëert multisensorische werken waarin lang verloren herinneringen rondom politieke en/of spirituele relaties van mensen met planten, natuur en cultuur een grote rol spelen. Haar werk wordt gekenmerkt door het gebruik van geneeskrachtige planten, reukcomposities en diverse culturele erfenissen. Door deze materialen te deconstrueren onderzoekt ze hun structuren en betekenissen.

Farah Rahman is a multidisciplinary artist. She obtained her Bachelor's degree in Audiovisual Design at the Willem de Kooning Academy in Rotterdam. In 2022 she received a Master's in Art Science from the Royal Academy of Art (KABK) and the Royal Conservatoire in The Hague. Rahman's artistic research practice is comparable to the work of ethnobotanists, who analyse peoples and cultures by means of field studies. She strives to use a variety of media technologies as research tools and creates multisensory works in which long-lost memories surrounding the political and/or spiritual relationships of people with plants, nature and culture play a major role. Her work is characterised by the use of medicinal plants, olfactory compositions and various cultural legacies. By deconstructing these materials, she explores their structures and meanings.

Sensing Willow

In de multisensorische installatie worden field recordings van bomen getransporteerd door het hout. Het werk nodigt het publiek uit om fysiek in contact te komen met de houtblokken, zich eraan te relateren en aandacht te schenken aan het geluid, de geurcompositie en de textuur van de boom als de ander. Een uitnodiging om de zintuigelijke ervaring van niet-menselijke soorten te ervaren en voor te stellen.

Tree fieldrecordings are being transported through the wood in the multi-sensory installation. The work invites the audience to come in physical contact with the wooden logs and to relate and pay attention to the sound, scent composition and the texture of the tree as the other. An invitation into experiencing and imagining the sensorial experience of non-human species.

Sensing Willow

Multi-sensory installation containing, wood, sound, scent, metal, light
6m x 3m
2021

Picture credits: Thomas Lenden, Zone2Source

Kama La Mackerel

Kama La Mackerel is een Mauritiaans-Canadese meertalige schrijver, beeldend kunstenaar, artiest, docent en literair vertaler die gelooft in liefde, rechtvaardigheid en zelf- en collectieve empowerment. Hun praktijk vervaagt de lijnen tussen traditionele artistieke disciplines om hybride esthetische ruimtes te creëren van waaruit dekoloniale en queer/trans vocabulaires kunnen ontstaan. Met volhartige betrokkenheid bij oceaانverhalen, eilandsoevereiniteit, transgenderpoëzie en queer/trans spirituele geschiedenissen, draagt diens oeuvre koloniale noties van tijd en ruimte uit, aangezien deze betrekking hebben op geschiedenis, macht, taal, subjectvorming en het lichaam.

Kama La Mackerel is a Mauritian-Canadian multilingual writer, visual artist, performer, educator and literary translator who believes in love, justice and self and collective empowerment. Their practice blurs the lines between traditional artistic disciplines to create hybrid aesthetic spaces from which decolonial and queer/trans vocabularies can emerge. With wholehearted engagement in ocean narratives, island sovereignty, transgender poetics and queer/trans spiritual histories, their body of work challenges colonial notions of time and space as these relate to history, power, language, subject formation and the body.

Your Body is the Ocean

(Video stills)

04m32s, film projection on salt, spoken word and ritual-performance

2021

Your Body is the Ocean is geïnspireerd op het gelijknamige gedicht uit Kama La Mackerel's bekroonde gedichtenbundel ZOM-FAM (Metonymy Press, 2020). Deze installatie komt voort uit een intiem proces van rituele uitvoering, waarbij rituelen, bewegend beeld, geluid en de materialiteit van zout gezamenlijk oceaanhervindingen blootleggen. Door herhalingen, bezweringen, bewegingen en gebeden activeert de kunstenaar het lichaam als een plek die zowel het verlies van gedwongen oceaanovertrekken als het intergenerationele potentieel voor heling met zich meedraagt.

Via de geluidsinstallatie zijn geluidsopnamen uit Mauritius te horen, waaronder die van golven, de wind en fauna. "Je lichaam is thuis, je lichaam is een eiland / Je lichaam is thuis, je lichaam is de oceaan" wordt herhaald als een mantra, waardoor de rituele aard van de oceaan naar voren komt, en haar kracht om verhalen vast te houden en te vertellen door het komen en gaan. Deze hypnotiserende voordracht, het geluid van de golven, de opnames van het eiland, de stem van de kunstenaar en diens rituele bewegingen roepen samen een tedere en tijdloze choreografie op van voorouderlijk verlies, feminine voorouderschap, ceremoniële offers en queer- en transgeografieën.

Credits

Tekst, performance & stem | text, performance & voice: Kama La Mackerel

Director of photography, editing: Alejandro de Leon

Geluid | Sound: Gabriel Ledoux

Your Body is the Ocean is inspired by the eponymous poem in Kama La Mackerel's award-winning poetry collection ZOM-FAM (Metonymy Press, 2020). Emerging from an intimate process of ritual-performance, this installation melds ritual-performance, the moving image, sound and the materiality of salt to uncover ocean memories.

Through repetitions, incantations, movement, prayers and invocations, the artist activates the body as a site that carries at once the loss from forced ocean crossings just as much as the intergenerational potential for healing.

Through the sound installation, one can hear sound recordings from Mauritius, including that of waves, the wind and fauna. "Your body is home, your body is an island / Your body is home, your body is the ocean" is repeated like a mantra, bringing forth the ritualistic nature of the ocean, and its power to hold and tell stories through comings and goings. This hypnotic recitation, the sound of the waves, the recordings of the island, the artist's voice and their ritual-movements collectively evoke a tender and timeless choreography of ancestral loss, femme lineages, ceremonial offerings, and queer and trans geographies.

Kevita Junior

Kevita Junior is een multidisciplinair kunstenaar met een sterke basis in documentaire fotografie en (freelance) producer. Ze richt zich op identiteiten binnen gemeenschappen door installaties te maken waarin ze fotografie en audiovisueel werk samenbrengt. De kleurrijke, sterke en veerkrachtige portretten, collages en objecten vertellen verhalen over culturen, tradities en identiteiten die niet altijd worden gezien of begrepen.

Junior groeide op in een huishouden met Indiase, Surinaamse, Duitse en Nederlandse gebruiken. Ze gelooft dat elke persoon gelaagd is met een mix van alle mogelijke dingen en ze heeft een grote interesse in hoe identiteiten worden gevormd door genen en sociale constructies. Ze onderzoekt wat het betekent om gemeenschappelijke, fysieke en sociale geografie te delen. Hoe verschillen we van elkaar, hoe zijn we allemaal verbonden en hoe kunnen we ons tot elkaar verhouden? Haar werk gaat over het geven van collectieve zichtbaarheid door een gemeenschap te creëren en erkenning te genereren bij andere mensen.

Kevita Junior is a multidisciplinary artist with a strong foundation in documentary photography and (freelance) producing. She focuses on identities within communities by making installations in which she brings together photography and audiovisual work. The colourful, strong and resilient portraits, collages and objects tell stories about cultures, traditions and identities that are not always seen or understood.

Junior grew up in a household with Indian, Surinamese, German and Dutch customs. She believes each person is layered with a mix of all possible things and she has a big interest in how identities are formed through genes and social constructs. She researches what it means to share common physical and social geography. How are we different from each other, how are we all connected and how can we relate to each other? Her work is about giving collective visibility by creating a community and generating recognition amongst others.

When We Grow Up

Wat betekent het om met veel tradities en culturen in Nederland op te groeien? Wie of wat geeft betekenis aan jouw identiteit? Hoe kies je wie je wilt zijn in een wereld waarin anderen je snel labelen? Deze vragen spelen een centrale rol in de tentoonstelling en podcast *When We Grow Up*. The Hindostaanse cultuur en tradities zijn na de verschillende immigratiegolven goed bewaard gebleven. De cultuur bestaat uit een mix van India, Suriname en Nederland. In dit werk worden verhalen verteld door jongvolwassenen van Hindostaanse afkomst over de geschiedenis, tradities en culturen waarmee we allemaal opgroeien, maar die niet altijd gezien worden. What does it mean to be raised with many traditions and cultures in the Netherlands?

Who, or what, gives meaning to your identity? How do you choose who you want to be, in a world where others are quick to label you? These questions play a central role in the exhibition and podcast *When We Grow Up*. The Hindustani culture and traditions have been well preserved after the various waves of immigration. The culture consists of a mix of India, Suriname and the Netherlands. In this work, stories are told by young adults of Indo-Surinamese origin about the history, traditions and cultures with which we all grow up, but are not always seen.

When We Grow Up

(Geselecteerde foto's | selected works)

Multimedia installatie met fotografie en podcast | Multimedia installation with photography and podcast

Grote posters | big prints - 4x 84,1 x 118,8 cm

Portretten ingelijst | framed portraits – 5x 42 x 59,4 cm

Collage prints - 3x 21 x 29,7 cm

Kleine prints met QR code | Little prints with QR Code - 11x 4,8 x 21 cm

2021

Link naar de Podcast | Link to the podcast:

Nazrina Rodjan

Nazrina Rodjan is een Surinaams-Nederlandse beeldend kunstenaar van Hindostaanse afkomst. Rodjan is geboren en getogen in Rotterdam-Zuid en is in 2016 afgestudeerd aan de Akademie voor Kunst en Vormgeving St. Joost in Breda. Rodjan werkt voornamelijk met potlood en olieverf. Haar werk vertegenwoordigt thema's zoals migratie, 'queerness' en diaspora, en een groot deel van haar werk is gericht op portretten: portretten van mensen van kleur, foto's van voorouders en koloniale ansichtkaarten. Ze zet zich in om gemarginaliseerde en onzichtbaar gemaakte verhalen te vertellen met behulp van traditionele schildertechnieken.

Nazrina Rodjan is a Dutch-Surinamese visual artist of Hindustani (indentured Indian) descent. Rodjan was born and raised in Rotterdam and holds a bachelor's degree (2016) from St. Joost School of Art and Design. Rodjan primarily works in graphite and oil. Her work represents themes of migration, queerness and diaspora, and a significant body of her work has focused on portraiture: portraits of people of color, ancestral photographs and colonial postcards. She is committed to visually representing marginalized and invisible stories.

Tu Hamaar Ke Baate / Who Are You To Me

Olieverf op hout | Oil on wood
127cm x 76,2cm
2023

Onderdeel van de serie Kala Pani: 1873-2023 | Part of series Kala Pani: 1873-2023

Dit is een serie olieverfschilderijen met vrouwelijke Indiase contractarbeiders die in de negentiende en vroege twintigste eeuw als koloniale objecten werden gefotografeerd op plantages in het Caribisch gebied in heel Suriname, Trinidad en Tobago en Guyana. Tijdens de periode van koloniale contractarbeid migreerden vrouwen vaak alleen van het Indiase subcontinent naar het Caribisch gebied. Veel van deze vrouwen kregen te maken met gendergerelateerd geweld. Hun verhalen ontbreken in het koloniale en historische archief. Met het schilderen van deze serie portretten wil de kunstenaar hun status als exotische objecten onder de koloniale blik terugwinnen en deze vrouwen herdenken.

This is a series of oil paintings depicting indentured Indian women who were photographed as colonial objects in the nineteenth and early twentieth centuries on plantations in the Caribbean throughout Suriname, Trinidad and Tobago and Guyana in the nineteenth and early twentieth centuries. During the period of colonial indentured labour, women often migrated alone from the Indian subcontinent to the Caribbean. Many of these women experienced gender-based violence. Their stories are missing from the colonial and historical archive. By painting this series of portraits, the artist wants to regain their status as exotic objects under the colonial gaze and to commemorate these women.

Dudhwali / Milkmaid

Olieverf op hout | Oil on wood
76cm x 61cm
2023

Achtergrond: Johannes Vermeer

In het Kislak Center for Special Collections in Pennsylvania vond Rodjan ansichtkaarten met twee geënceneerde foto's van vrouwelijke Indiase contractarbeiders in Suriname en Trinidad die haar deden denken aan bekende werken van Johannes Vermeer: *Het Melkmeisje en Meisje met de parel*. 2023 is niet alleen de 150ste herdenking van de Hindoestaanse migratie, maar ook het jaar van Vermeer. Rodjan schilderde haar voorouders, geïnspireerd door de werken van deze Oudhollandse Meester, met behoud van haar eigen stijl en stem.

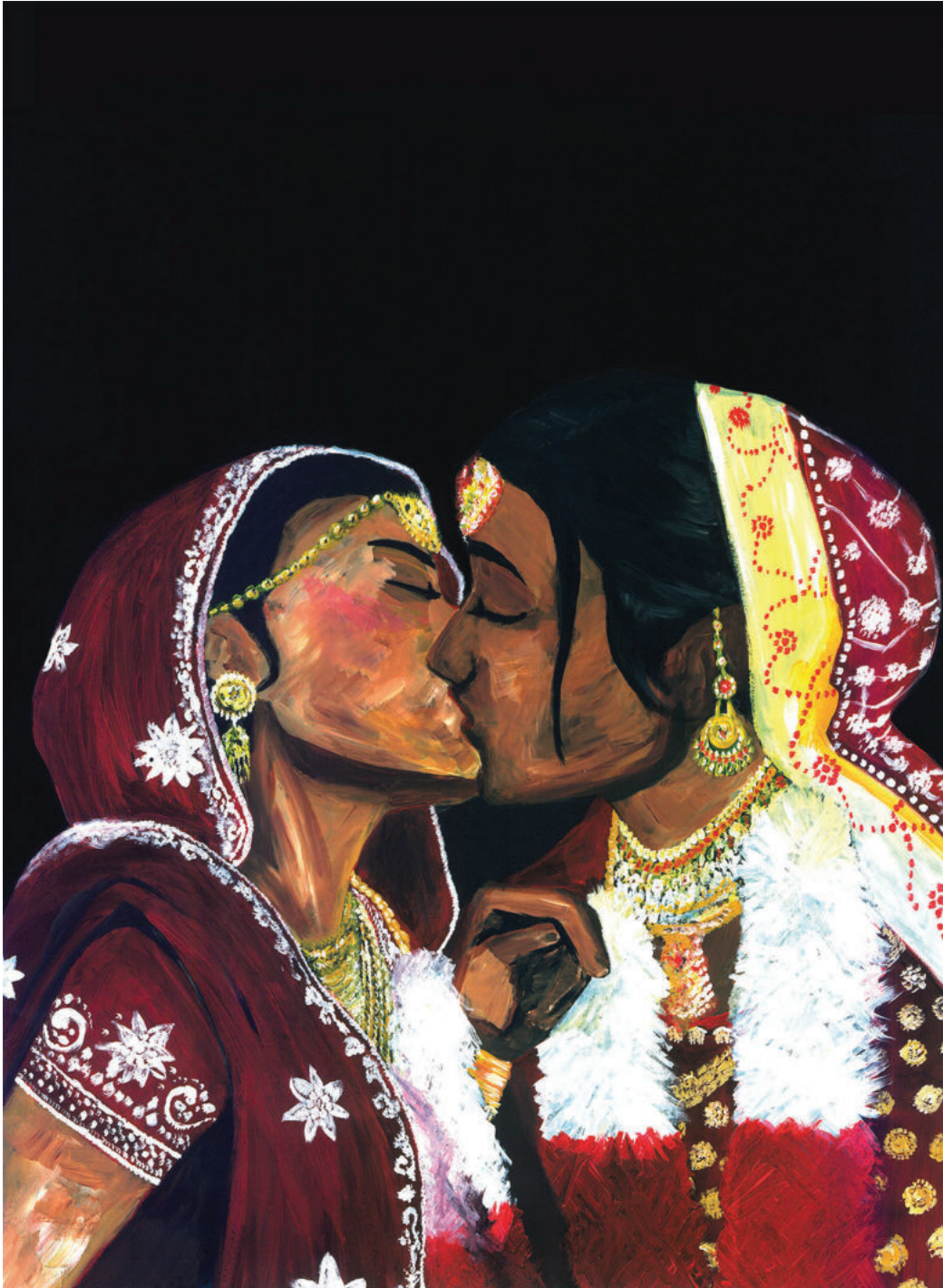
Background: Johannes Vermeer

At the Kislak Center for Special Collections in Pennsylvania, Rodjan found postcards with two staged photographs of indentured Indian women in Suriname and Trinidad that reminded her of well-known works by Johannes Vermeer: *The Milkmaid* and *Girl with a Pearl Earring*. 2023 is not only the 150th anniversary of the Hindustani migration, but also the year of Vermeer. She painted her ancestors, inspired by the works of this Old Dutch Master, while retaining her own style and voice.

Sookia With the Pearls

Olieverf op hout | Oil on wood
40,6cm x 61cm
2023

Kissing Brides

Acryl op papier | Acrylic on paper
59,4cm x 42cm
2021

Pravini Baboeram

Pravini Baboeram is community organizer, maker en creatief producent. In haar werk staat dekoloniale theorie en praktijk centraal, waarbij ze kunst beschouwt als middel in sociale strijd voor bevrijding. Ze is mede-oprichter van *Holi Is Geen Houseparty*, een actiegroep die strijdt tegen culturele kaping van het Hindoe lentefeest Holi. Ook heeft ze de campagne *Tetary Moet Opstaan* geleid, een crowdfunding actie voor het vervangen van het standbeeld van kolonisator Barnet Lyon door de Hindostaanse verzetsstrijder Janey Tetary. Pravini is ook initiatiefnemer van *Indian History Month* om verhalen en bijdragen van mensen uit de Indiase diaspora te vieren. In 2019 bracht ze de muzikale documentaire *The Uprising* uit, een film over de anti-racismebeweging in Europa. In 2023 organiseerde ze in samenwerking met Renluka Maharaj de Herdenkingsmars in het kader van 150 jaar Hindostaanse Immigratie.

Persoonlijke reflectie van Pravini Baboeram, curator van de Ashanti expositie:

“Jouw diploma is jouw eerste man”, het is één van de vele wijsheden die mijn moeder in mijn opvoeding heeft meegegeven. Als jong meisje begreep ik toen nog niet waarom zij dit met mij deelde. Maar met het ontwikkelen van de tentoonstelling over ASHANTI, een Surinaamse feministische vrouwenkrant in de jaren '80 waar mijn moeder mede-oprichter van was, begon ik steeds beter te begrijpen waarom zij deze boodschap zo belangrijk vond.

Ik deel deze boodschap, omdat het voor mij de geest van ASHANTI illustreert. Het was een geest van vrouwenemancipatie, economische onafhankelijkheid en sociale mobiliteit. De krant was meer dan alleen een medium voor verslaglegging. Het was een middel om vrouwen te organiseren en mobiliseren, kennis en ervaring met elkaar te delen en vrouwelijke energie en kracht te vieren. Die energie is voor mij voelbaar als je door de ASHANTI edities bladert. De leuzen, het redactioneel commentaar, de ingezonden brieven. De verhalen van ASHANTI laten krachtige vrouwen van kleur zien die hun plek in de samenleving opeisen met een scherpe kritiek en duidelijke analyse, maar een basis van liefde en verbinding. Het heeft mij ontzettend geïnspireerd om te zien hoe vrouwen die in een gemarginaliseerde positie werden gedrukt door de samenleving voor hun gemeenschap *center stage* creëerden, op hun eigen voorwaarden en met hun eigen visie.

Pravini Baboeram is a community organizer, artist and creative producer. Her work is based on decolonial theory and practice with art in service of the social struggle for liberation. She is co-founder of *Holi is not a Houseparty*, an activist group that fights against cultural appropriation of the Hindu spring festival Holi. She has also led the campaign *Tetary Must Stand Up*, a crowdfunding campaign to replace the statue of colonizer Barnet Lyon with the Hindustani resistance fighter Janey Tetary. Pravini is also an initiator of *Indian History Month* to celebrate stories and contributions of people from the Indian diaspora. In 2019, she produced and directed the musical documentary *The Uprising*, a film about the anti-racism movement in Europe. In 2023 she collaborated with Renluka Maharaj and organized the Commemoration March for 150 years of Hindustani Immigration

Personal reflection from Pravini Baboeram, curator of the Ashanti exhibition:

“Your diploma is your first husband”, it is one of the many wisdoms that my mother passed on to me in my upbringing. As a young girl I didn't completely understand why she felt the need to share this with me. But in developing the exhibition about ASHANTI, a Surinamese feminist women's paper in the 1980s that my mother co-founded, I started to understand why she thought this message was so important to pass on to her daughter.

I share this message because to me it illustrates the spirit of ASHANTI. It was a spirit of women's emancipation, economic independence and social mobility. The newspaper was more than just a medium for reporting. It was a means of organizing and mobilizing women, sharing knowledge and experience with each other and celebrating female energy and strength. That energy is palpable for me when you go through the ASHANTI editions. The slogans, the editorial commentary, the submitted letters by readers. ASHANTI's stories show powerful women of colour claiming their space in society with sharp criticism and clear analysis, but within a foundation of love and connection. It is truly inspiring to see how women who were marginalized by society created center stage for their community, on their own terms and with their own vision.

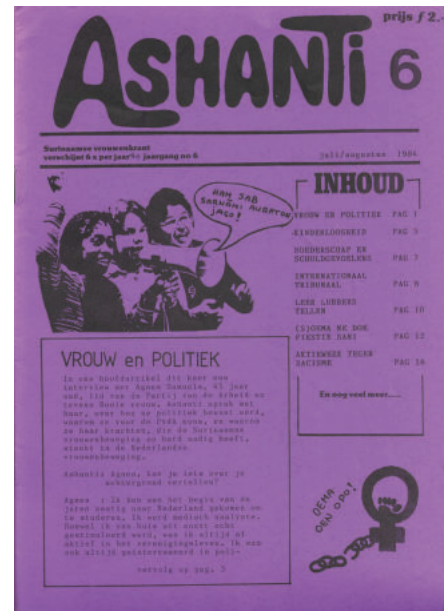
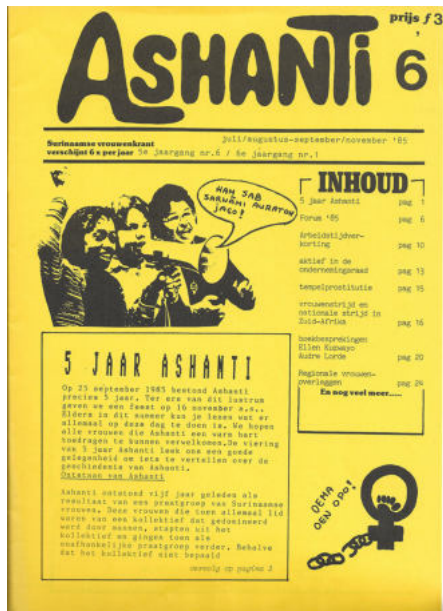
In de ontwikkeling van de ASHANTI tentoonstelling heb ik mijn moeder wel eens gevraagd hoe ze nu terugkijkt op die periode en de impact die ze hebben gehad op de emancipatie van Surinaamse vrouwen. “We waren onderdeel van de bredere vrouwenbeweging in die tijd en organiseerden vanuit internationale solidariteit en socialistische idealen. Maar dat deden we vooral omdat we het belangrijk vonden om een bijdrage te leveren. We stonden niet zo stil bij de impact van dat werk. We deden het, omdat we wilden werken aan de emancipatie van vrouwen.” Het laat zien hoe oprecht en integer het *social justice* werk is dat zij deden. Tegelijkertijd heeft het voor mij ook wel de noodzaak getoond om de bijzondere bijdrage van de ASHANTI vrouwen aan de geschiedenis te eren. Want hoewel het voor hen wellicht op dat moment normaal was, is de weg die ze hebben gebaad voor toekomstige generaties van onschatbare waarde geweest. Deze tentoonstelling is voor mij een uiting van dankbaarheid voor het werk dat zij hebben gedaan, erkenning voor de geschiedenis die ze hebben geschreven en hopelijk ook een stukje inspiratie voor de generatie van nu om het werk te continueren.

During the development of the ASHANTI exhibition, I asked my mother how she looks back on that period and the impact it had on the emancipation of Surinamese women. “We were part of the broader women's movement at the time and organized on the basis of international solidarity and socialist ideals. But we did that mainly because we thought it was important to contribute. We didn't think much about the impact of that work. We did it because we wanted to contribute to the emancipation of women.” It shows the level of sincerity and integrity they put into their social justice work. At the same time, it has also shown me the need to honour the historical contribution of the ASHANTI women. Because while it may have been normal for them at the time to do this work, the path they paved for future generations is remarkable. For me, this exhibition is an expression of gratitude for the work they have done, recognition for the history they have written and hopefully also an inspiration for the generation of today to continue the work.

Ashanti Expositie

(Geselecteerde afbeeldingen: pagina's uit twee Ashanti kranten)
Videowerk, 5 kunstwerken op canvas, Ashanti artikelen,
Brief Gharietje Choenni, Foto Gharietje Choennie,
Archief foto's Ashanti, 9 originele Ashanti kranten,
Ashanti kaarten

(Selected images: pages from Ashanti papers)
Videowork, 5 visual works on canvas, Ashanti articles,
Letter Gharietje Choennie, Picture Gharietje Choennie,
archival pictures Ashanti, 9 original Ashanti papers,
Ashanti postcards

Vrouwen sta op!

Het was de strijdkreet van feministische vrouwenkrant ASHANTI, opgezet door Surinaamse activisten in de jaren '80. De krant was onderdeel van de vrouwenbeweging die streed voor gelijkwaardigheid en rechtvaardigheid. ASHANTI was progressief, internationaal en dekoloniaal.

De kranten van ASHANTI mogen 40 jaar oud zijn, de geest van ASHANTI is springlevend. Geïnspireerd door artikelen die traditionele genderrollen, heteronormatieve ideeën en monocultureel denken uitdagen, delen vijf Hindostaanse kunstenaressen hun kijk op deze onderwerpen met hun artistieke interpretaties van ASHANTI.

Women stand up!

It was the rallying cry of feminist women's newspaper ASHANTI, set up by Surinamese activists in the 1980s. The ASHANTI collective was part of the women's movement that fought for equality and justice. ASHANTI was progressive, international and decolonial.

The newspapers of ASHANTI may be 40 years old, their spirit is very much alive and speak to a new generation of politically engaged women of colour. Inspired by articles that challenge traditional gender roles, heteronormative ideas and monocultural thinking, five Indo-Surinamese women share their take on these topics with their artistic interpretations of ASHANTI.

Deze expositie is ontwikkeld door het Sarnámihuis | This exposition has been created by Sarnamihuis

Met artistieke bijdragen van | With artistic contributions from:

Jasmine Fractals, Anima Jhagroe-Ruissen, Ashna Jhoerie, Kajol Madhai (KM ART) Nazrina Rodjan

Curator:

Pravini Baboeram

Met dank aan / special thanks to:

Sitla Bonoo, Gharietje Choenni †, Rahina Hassankhan, CTRL-ALT-IDENTITY, Theater Zuidplein

Renluka Maharaj

Renluka Maharaj werd geboren in Trinidad en Tobago en werkt tussen Colorado, New York City en Trinidad. Ze studeerde aan de Universiteit van Colorado Boulder, waar ze haar BFA behaalde, en haar MFA aan de School of the Art Institute of Chicago. Ze heeft talloze prestigieuze fondsen ontvangen, waaronder het Martha Kate Thomas-fonds, een presidentiële beurs van het Anderson Ranch Center en de Barbara De Genevieve-beurs. Haar werken bevinden zich in institutionele collecties, zoals in The Art Institute of Chicago, Museum of Contemporary Photography in Chicago, Joan Flasch Artists' Book Collection, Los Angeles Center for Digital Art, Flaten Museum, Bank of America, bijzondere collecties van de Universiteit van Colorado Boulder evenals talrijke particuliere collecties. Haar werk is erkend door verschillende fellowships en residenties, waaronder Project For Empty Space, Golden Arts Foundation, Fountainhead Residency en Vermont Studio Center. Haar werk is meest recentelijk ook verschenen in Washington Post, Elle India, Harper's Bazaar India, New American Paintings, Coolitude Volume II, Juxtapoz en Hyperallergic.

Renluka Maharaj was born in Trinidad and Tobago and works between Colorado, New York City and Trinidad. She attended the University of Colorado Boulder where she earned her Bachelor of Fine Arts, followed by an Master of Fine Arts at The School of the Art Institute of Chicago. She has received numerous funds including the Martha Kate Thomas Fund, the Presidential Scholarship at Anderson Ranch Center and the Barbara De Genevieve Scholarship. Her works are in institutional collections including The Art Institute of Chicago, Museum of Contemporary Photography in Chicago, Joan Flasch Artists' Book Collection, Los Angeles Center for Digital Art, Flaten Museum, Bank of America, Special Collections at the University of Colorado Boulder as well as numerous private collections. Her work has been recognized through various fellowships and residencies including Project For Empty Space, Golden Arts Foundation, Fountainhead Residency, Vermont Studio Center. Her work has also appeared most recently in Washington Post, Elle India, Harper's Bazaar India, New American Paintings, Coolitude Volume II, Juxtapoz and Hyperallergic.

Selection from Bhumi's Daughters

Maharaj's vier werken zijn uniek omdat er allemaal kinderen in voorkomen. Het werk ligt dicht bij haar, en herinnert haar aan het lot van haar grootmoeders die in Trinidad terechtkwamen. Het doel van haar kunst is een gelukkige ruimte creëren: een plek waarin haar voorouders mogen zijn wie ze zijn. Een veilige vertrouwde plek zonder de toezichhouders. De kinderen afgebeeld op de kunstwerken hadden geboren kunnen zijn vóóordat ze aan boord van het schip gingen, wat betekent dat ze een lange tijd op de depots werden vastgehouden, of na de overtocht, geboren op nieuwe grond. Maharaj's werk brengt magie, kleur, mythe, flora en fauna naar deze voorouders om zo hun bestaan te eren en onder de aandacht te brengen.

Maharaj's four pieces are unique because they all feature children. The work is close to her, and reminds her of the fate of her grandmothers who ended up in Trinidad. The goal of her art is to create a happy space: a place where they, her ancestors, can be who they are. A safe place without the overseer. The children depicted in the artworks could have been born before boarding the ship, meaning they were held in the depots for a long time, or after the crossing, born on new soil. Maharaj's work brings magic, color, myth, flora and fauna to these ancestors, honoring and bringing attention to their existence.

Selectie uit Bhumi's Daughters | Selection from Bhumi's Daughters

Kavi With Little Anju

Gepigmenteerde inktafdruk op acrylhuid,
acrylverf, katoen, zijden sari stof met pailletten
Pigmented Ink Print on Acrylic Skin, Acrylic Paint,
Cotton fabric, silk sari fabric with sequins
38,1cm x 30,4cm
2022

Fatima, Nadia and Layla

Gepigmenteerde inktafdruk op acrylhuid,
katoenen sari met borduurwerk
Pigmented Ink Print on Acrylic Skin,
Cotton Sari Fabric with Embroidery
38,1cm x 30,4cm
2022

Jamila and Her Daughter Nura

Gepigmenteerde inktafdruk op acrylhuid,
acrylverf, katoen papier
Pigmented Ink Print on Acrylic Skin,
Acrylic Paint and cotton paper, 15x12 inch, 2022
38,1cm x 30,4cm
2022

Jiya With Her Daughter Ira

Gepigmenteerde inktafdruk op acrylhuid,
gemixt satijn sari stof met borduurwerk
Pigmented Ink Print on Acrylic Skin, Silk-blend
Sari Fabric with Embroidery 15x12 inch
38,1cm x 30,4cm
2022

Ruby Joemai / Kaam Kari La

Textile installation

Picture credits: Coco Olakunle

2020 - present

Ruby Joemai is een modeontwerper, theaterkostuumontwerper en filmmaker, bekend van haar merk Kaam Kari La. Ze creëert filmportretten en kleding voor activisten en kunstenaars, waarbij ze hen ondersteunt in hun belangrijke werk. Haar focus ligt op dekolonisatie, antiracisme, feminisme en het verkennen van identiteit. Ze maakt ook sfeerfilms die ingaan op onderwerpen zoals de druk om succesvol te zijn binnen de Hindostaanse gemeenschap en de zoektocht naar zelfontdekking. Kaam Kari La is niet alleen een creatieve uitlaatklep voor haar, maar ook een manier om verbinding te maken met haar wortels en haar cultuur te omarmen.

Exclusief voor de context van deze tentoonstelling toont Joemai haar volledige collectie.

Ruby Joemai is a fashion designer, theater costume designer and filmmaker, known for her brand Kaam Kari La. She makes film portraits and clothing for activists and artists, thereby supporting their important work. Her focus is on decolonization, anti-racism, feminism and exploring identity. She also makes atmospheric films that deal with topics such as the pressure to be successful within the Hindustani community and the quest to self-discovery. Kaam Kari La is not only a creative outlet for her, but also a way to reconnect to her roots and embrace her culture.

Exclusively for the context of this exhibition, Joemai is showing her whole collection.

Kostuums gemaakt in samenwerking met andere kunstenaars | Costumes created in collaboration with other artists:

Kaam Kari La x Fertile Ground

Performance kostuum for Fertile Ground
Een project geïnitieerd door Fazle Shairmahomed

Performance costume for Fertile Ground
A project initiated by Fazle Shairmahomed

Kaam Kari La x CTRL+ALT+IDENTIY

De collectie van CTRL+ALT+IDENTIY gaat over de constante spanning tussen het koloniale, patriarchale, kapitalistische systeem en de bruine lichamen van de danseressen die zich hierin bevinden. De rizomatische hennapatronen op het pak symboliseren de kracht van het terugvinden van hun geschiedenis en cultuur.

The CTRL+ALT+IDENTIY collection is about the enduring tension between the colonial, patriarchal, capitalist system and brown female bodies of the dancers. During the dance theatre performance, they show fragments of their processes of decolonisation through an exploration of their bodily archive. The rhizomatic henna patterns on the suit symbolize the power of reclaiming our history and culture.

Sarojini Lewis

Sarojini Lewis heeft een achtergrond in Fine Art (MFA Fine Art Edinburgh University) met een specialisatie in archief fotografie, videokunst en publicaties. Momenteel werkt ze als curator, onderzoeker en kunstenaar. Tijdens haar PhD-onderzoek aan de Jawaharlal Nehru Universiteit onderzocht zij het contractarbeidersarchief door een hedendaagse lens. Haar projecten laten een preoccupatie met geschiedenis zien: van het landschap, de stad, de omgeving en haar gebruiker. Ze vraagt zich af wat mensen verenigt, vooral in hun culturele diversiteit. Terugkerende elementen in haar beeldend onderzoek zijn foto's van objecten, mensen, migratie en momenten die vergeten situaties blootleggen. Deze fungeren als visuele sporen en fragmenten die narratieven creëren die tot nieuwe perspectieven leiden.

Sarojini Lewis has a background in Fine Art (MFA Fine Art Edinburgh University) with a specialization in archival photography, video art and book arts. She is currently working as a curator, researcher, and artist. Her PhD research at the Jawaharlal Nehru University in visual studies examined the indentured labour archive through a contemporary lens. Her projects reveal a preoccupation with history: of the landscape, the city, the environment and its user. She questions what unites men in particular their cultural diversity and what kinds of views are present. Recurring elements in her visual research are photographs of objects, people, migration and moments that reveal forgotten situations, and function as visual traces and fragments that create narratives that lead to new perspectives.

A Diary of Bodily Traces

Vier jaar lang maakte Sarojini Lewis zelfportretten tijdens Holi in haar kamer aan de Jawaharlal Nehru Universiteit in New Delhi waar ze (archief)onderzoek deed naar contractarbeiders uit Bhojpuri. De vier verschillende Holi-vieringen zijn te herkennen aan verschillende contrasten van kleuren, kleding en zichtbare fragmenten van het dagelijks leven in New Delhi. Bij elk portret corresponderen verschillende archiefmaterialen, alsof je gevangen zit in sporen uit het verleden. Een dagboek met lichaamssporen door de jaren heen waarin de kunstenaar aandacht besteedt aan haar eigen lichaam en haar identificatie met de erfenis van contractarbeid.

For four years, Sarojini Lewis made self-portraits on Holi in her room at Jawaharlal Nehru University in New Delhi. There she conducted (archival) research on contract workers from Bhojpuri. The four distinct Holi celebrations can be recognized through different contrasts of colours, clothing, and visible fragments of daily life in New Delhi. Various archival materials correspond to each portrait, as if one is imprisoned by traces from the past. A diary of bodily traces throughout the years in which the artist pays attention to her own body and her identification with the legacy of indentured labour.

A Diary of Bodily Traces

(Geselecteerde afbeelding | Selected picture)

Fotografie op papier, archief foto's | Photography on paper, archival photographs
2020

Makers van UMAD | Creative team of UMAD

Fazle Shairmahomed is een performance kunstenaar en danser, afgestudeerd in culturele antropologie en Midden-Oosten studies/Arabisch. Hij maakt voornamelijk dekoloniserende rituelen, waarmee hij tegelijkertijd de relatie met het publiek, en de zintuiglijke waarneming transformeert. De manier waarop zijn lichaam is gepolitiseerd als een Nederlands Surinaams-Hindostaanse moslim queer man creëert een noodzaak die zijn artistieke keuzes vorm geeft.

Taskien Khudabux is theatermaker/performer en filmmaker (experimenteel). In haar artistieke werk onderzoekt zij het menszijn in al haar extremiteiten zonder schaamte of oordeel. (self)Healing of verlichting komt pas tot stand als je zonder vrees maar met liefde de donkerte in jezelf weet te omarmen.

Anima Jhagroe-Ruissen doet artistiek onderzoek naar transnationale identiteiten. Het hybride karakter van deze identiteiten vormen een belangrijk uitgangspunt in Anima's kunst. Als artiest verkent ze de interacties tussen haar hennakunst en dans.

Rubaina Bhikie is dichtster en rapper, geboren op Schrikkelidag. In haar teksten bevroagt zij de dominante norm van onze huidige maatschappij en terwijl zij dit doet beschrijft ze in haar gedichten hoe zij realiteit ervaart.

Fazle Shairmahomed is a performance artist and dancer, who mainly creates decolonizing rituals, in which he transforms the relationship with the spectator, and challenges understandings of inter-sensoriality. Often he refers to problematics concerned with the politicization of his body as a Dutch Surinamese-Hindustani Muslim queer man.

Taskien Khudabux is a theatermaker/performer and filmmaker (experimental). In her artistic work she attempts to embrace and show 'being human' in all extreme aspects, explored without shame or judgement. She believes when you're able to embrace darkness you finally become enlightened.

Anima Jhagroe-Ruissen conducts artistic research on transnational identities. The hybridity of these identities are an important principle in Anima's art. Within her art she explores the interactions between henna-art and dance.

Rubaina Bhikie is a poet and rapper, born in a Leap Year. While questioning the (roots of) dominant norms in our current civilization, in her poems she describes reality as she perceives it.

Tanja Busking is filmmaker met een scherpe focus en gevoel voor spanningsoopbouw in haar films. De onderwerpen binnen haar werk richt zich voornamelijk op het kruispunt van kunst en wetenschap, dans/beweging, technologie en nieuwe media.

Marlon Penn is een muzikale duizendpoot. De laatste jaren heeft Marlon Penn zich toegelegd op geïmproviseerde muziek en composities voor theater, dans en film, in gezelschappen als Maas theater en dans en DOX en met opkomende makers als Cecilia Moisio, Eva Line de Boer en Dalton Jansen.

Zuleika Bibi Sheik is een poët, schrijfster, yogi, activist, docent en promovendus aan International Institute of Social Studies (ISS), Erasmus Universiteit Rotterdam.

Tanja Busking is filmmaker with a sharp focus and sense for tension building throughout film. The subjects within her work are mostly in the field of arts and science, dance/movement, tech/new media.

Marlon Penn is a musical centipede. In recent years, Marlon Penn has focused on improvised music and compositions for theatre, dance and film, in companies such as Maas theater and dance and DOX and with emerging makers such as Cecilia Moisio, Eva Line de Boer and Dalton Jansen.

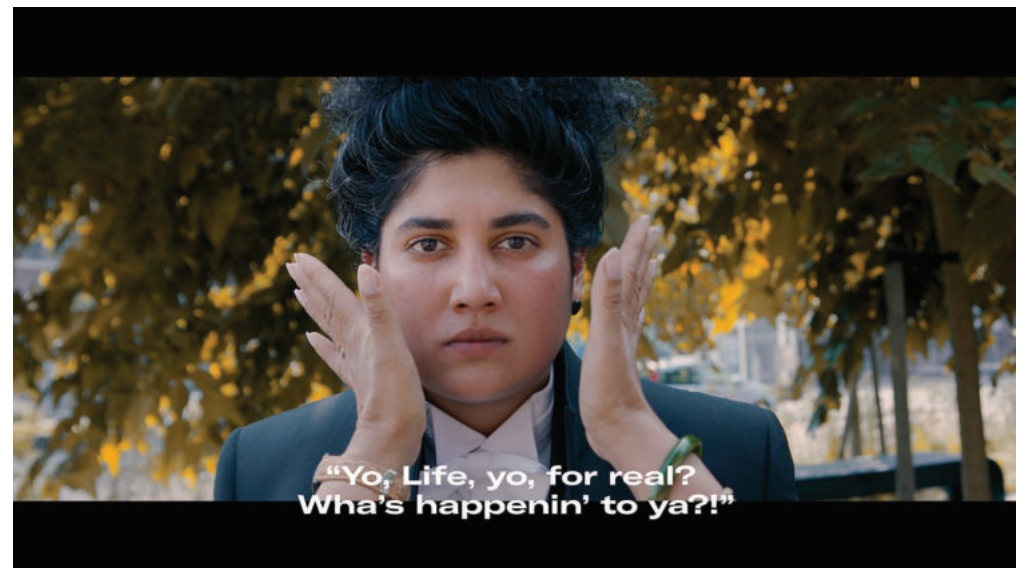
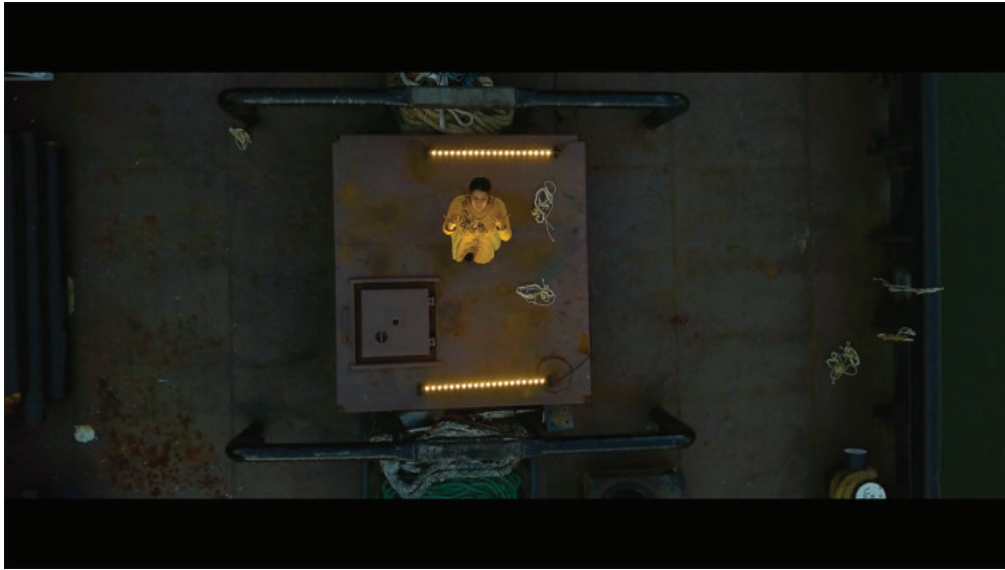
Zuleika Bibi Sheik is a poet, writer, yogi, activist, teacher and PhD candidate at the International Institute of Social Studies (ISS), Erasmus University Rotterdam.

UMAD

(Film stills genomen door | taken by Tanja Busking)

Audiovisuele installatie met short film, altaar en hennaschilderijen door Anima Jhagroe-Ruissen

Audiovisual installation with short film, altar & hennapaintings by Anima Jhagroe-Ruissen

In UMAD zien we het spirituele proces van dekolonisatie voor vier Suri-naams-Hindostaanse kunstenaars. Ze gaan in gesprek met een geschiedenis van gedwongen arbeidsmigratie en kolonialisme, de ontkenning van culturen waar ze toe behoren, en de onderdrukkende systemen die nog steeds levend zijn vandaag. Zij zijn allen geraakt tot in de ziel door het Nederlandse en Brits kolonialisme maar op verschillende wijze beïnvloed en gevormd door hun eigen levenservaringen op het gebied van geloof, gender, en seksualiteit. Zij vertalen op authentieke wijze hun visie op dekolonisatie en *healing*.

In UMAD you witness the spiritual journey of decolonization for four artists with roots in Surinam, India and the Netherlands. They negotiate with the history of forced labor migration, the erasure of cultures they belong to, cultures they have come to belong to, and the oppressive systems which continue to exist today. All of them have been touched by the Dutch and British colonial projects, but are shaped differently through their personal experiences in life through religion, gender, and sexuality, which becomes visible through their authentic visions on decolonization and healing.

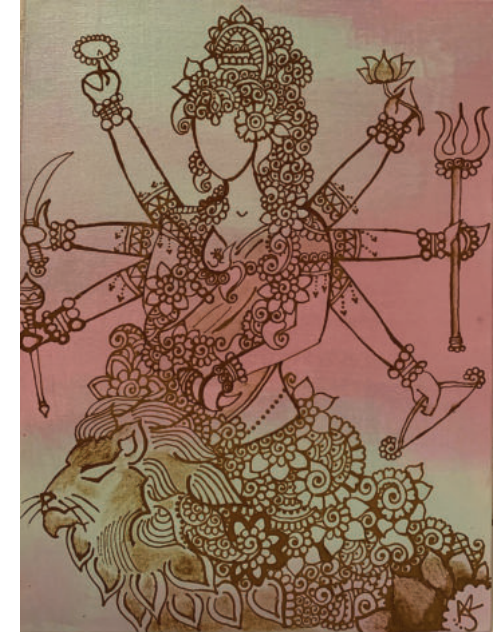

Crying Lotusflowers

Henna op canvas | Henna on canvas
30cm x 40cm
2016

Shakti

Henna op canvas | Henna on canvas
30cm x 40cm
2015

Credits

Kunstenaars | Artists: Fazle Shairmahomed, Taskien Khudabux, Anima Jhagroe-Ruissen, Rubaina Bhikie

Film en bewerking | Film and edit: Tanja Busking

Geluid | Sound: Marlon Penn

Onderzoek | Research: Zuleika Sheik

Fotografie | Photography: Milan Tettero

Met dank aan | Made possible by: Crowdfunding whydonate,

Masala Movement, theater De Vaillant, Gemeente Den Haag,

Cultuurschakel, Fonds1818, Fonds voor Cultuurparticipatie, Prins Bernhard Cultuur Fonds, VSB Fonds

Colofon | Colophon

Deze catalogus verscheen bij de tentoonstelling *A Sense of Brown*
Published on the occasion of the exhibition *A Sense of Brown*

14 september – 19 november 2023 in CBK Zuidoost

Curator: Devika Chotoe

Kunstenaars | Artists: Anima Jhagroe-Ruissen, Farah Rahman, Kama La Mackerel, Kevita Junior, Nazrina Rodjan, Pravini Baboeram, Renluka Maharaj, Ruby Joemai, Sarojini Lewis, UMAD

Curatorial Statement: Devika Chotoe

Teksten over de werken | Texts about the works: Kunstenaars | Artists

Eindredactie & vertaling | Editing and translation: Tamara Hartman, Renske de Jong & Nicole Santé

Omslag ontwerp | Cover design: Nazrina Rodjan

Afbeelding omslag | Cover image: Bewerkte versie van | Edited version of:
We Have Always Been Connected, Anima Jhagroe-Ruissen

Vormgeving catalogus | Design catalogue: Sofia Castro

Visual advice exhibition: Carla Curado Gloria

Build up exhibition: Tudor Georgesq, Carla Curado Gloria

Met dank aan | special thanks to:

CBK
Centrum Beeldende Kunst
ZUIDOOST ↘